

Barn i behov av särskilt stöd

Förskolans verksamhet ska utgå från varje barns behov, barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges den omsorg och det stöd som deras speciella behov kräver. (Kap 8, 9§ skollagen)

Förskolans uppdrag är att bedriva pedagogisk verksamhet som främjar barnens lärande och utveckling. I den pedagogiska verksamheten skall barn ges möjlighet att lära och utvecklas utifrån sina förutsättningar. Att delta i en pedagogisk verksamhet redan från tidig ålder kan ge stora möjligheter till individuell utveckling.

Förskolans arbetssätt och förhållningssätt är viktigt. Pedagogerna arbetar utifrån ett synsätt med barn i behov av särskilt stöd som innebär att stödbehovet ses i relation till den miljö barnet vistas i. Pedagogerna ska sträva efter att barnets behov av särskilt stöd tillgodoses i den ordinarie verksamheten. Miljön på avdelningen bör vara strukturerad men också inspirerande och kreativ. Återkommande, tydliga rutiner och struktur skapar trygghet. Tillsammans med barnets vårdnadshavare planeras arbetet med särskilt stöd, dokumenteras samt följs upp kontinuerligt. Vilka faktorer som har påverkat arbetet med barn i behov av särskilt stöd och om stödresurserna är adekvata och tillräckliga ska tydliggöras genom uppföljningar och utvärderingar.

Vilka barn är i behov av särskilt stöd? Behovet av stöd är varierande. Begreppet barn i behov av särskilt stöd syftar inte på någon enhetlig eller klart avgränsad grupp. Alla barn behöver stöd för sin utveckling i förskolan, några behöver särskilt stöd under vissa perioder, andra under hela förskoletiden. Barns behov av särskilt stöd är relaterat till den miljö de vistas i, vilket betyder att barn kan behöva särskilt stöd i en miljö men inte i en annan. Ansvaret för att varje barn får det stöd som krävs har förskolechefen. I första hand ska stödet ges i barnets naturliga miljö, på förskolan. Utgångspunkten är att barnets utveckling och lärande sker i samspelet med den omgivning barnet vistas i.

Vad innebär det i praktiken? En stor grupp barn i förskolan utgörs av barn som har mer diffusa och svårtolkade behov. Det kan gälla barn som har koncentrationssvårigheter, språk- och talsvårigheter eller psykosociala svårigheter. Enligt skollagen skall det upprättas ett åtgärdsprogram (handlingsplan) för barn med svårigheter. I förskolans läroplan betonas vikten av att uppmärksamma och hjälpa barn som av olika anledningar är i behov av särskilt stöd.

Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling skall ges den omsorg som deras speciella behov kräver.

□

- Det är viktigt att förskolan följer hur dessa barns utveckling sker och hur pedagogerna kan handla med syfte att påverka barnets utveckling i en viss riktning. Att följa barns utveckling är dock inte detsamma som att bedöma barns utveckling utifrån fastställda kriterier och normer. □
- Det innebär att pedagogerna behöver veta i vilka situationer och i vilka sammanhang som barnet visar/inte visar intresse, gensvar och motivation. Sådan kunskap är en förutsättning för att pedagogerna skall kunna utveckla verksamheten utifrån varje barns erfarenheter och förutsättningar. □
- Det innebär även att pedagogerna behöver känna till vilka utvecklingsprocesser som barnets utveckling följer för att kunna stötta och uppmuntra i den fas i sin utveckling där barnet just då befinner sig. Ett pedagogiskt redskap som belyser barnets utveckling kan vara till god hjälp.

Sammanfattningsvis

- Det ska vara tydligt hur pedagogerna tänker arbeta och vem som ansvarar för vad.
- I en handlingsplan ska framgå hur insatserna kommer att följas upp, hur målen uppfylls och vilka framsteg barnet har gjort.
- I dokumentet ska också framgå vad som behövs för en fortsatt utveckling och vad nästa steg blir då målen är uppnådda.

Handlingsplan upprättas Alla barn har rätt att utvecklas efter sina egna förutsättningar. När pedagogerna inom förskolan eller barnets föräldrar märker att särskild uppmärksamhet behöver riktas mot barnet för att stödja det i utvecklingen, ska en handlingsplan upprättas. I handlingsplanen framgår barnets styrkor som en grund för vilket stöd barnet behöver för sin utveckling. Planen följs upp kontinuerligt och revideras vid behov.

Verksamhetsstöd Bedömer förskolan att man behöver mer resurser för att stödja barnet, kan förskolan ansöka om det hos Nacka Kommun. Vårdnadshavaren ska då givetvis informeras om detta. Förskolans handlingsplan är bedömningsgrund för beviljande av tilläggsbelopp.

Verksamhetsstöd i förskolan kan vara förtur till plats i förskolan, stöd till verksamheten i form av resursperson, handledning för pedagogerna av exempelvis specialpedagog för att öka kompetensen att möta barn med särskilda behov. Det är pedagogerna i samråd med förskolechef som beslutar hur stödet ska användas, därefter informeras föräldrarna.